

NORA
KOMMUN

Strategi för implementering och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter

Strategi

2020-02-26

§ 4

Dnr: KS2018-147

Innehåll

Innehåll	1
Sammanfattning	2
Övergripande målsättning.....	2
Inledning	2
Syfte	2
Barnkonventionen	3
Bakgrund.....	3
Prioriteringar	3
Uppföljning och utvärdering.....	4
Begrepp och förklaringar	4
Barn	4
Barnperspektivet.....	4
Barnets perspektiv	4
Barnrättsperspektiv.....	5
Arbetet med barns rättigheter.....	5
Insatsområde 1	5
Insatsområde 2.....	5

Sammanfattning

Den 1 januari 2020 blir barnkonventionen svensk lag. En viktig utgångspunkt i konventionen är att beakta varje barn som enskild individ. Syftet med Nora kommuns barnrättsstrategi är att stärka alla barns rättigheter och att förbättra barn och ungas levnadsvillkor. Nora kommuns barnrättsstrategi har utgångspunkt i den nationella strategin, ”Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige”. Nora kommuns strategi framhåller två insatsområden. Insatsområde 1 handlar om att barnets rättigheter ska synliggöras vid politiska beslut samt att barnet ska ses ur flera perspektiv. Insatsområde 2 handlar om att alla verksamheter i Nora kommun ska ha kunskap om barnkonventionen och vilka krav den ställer, och därigenom kunna omsätta desamma i praktiken. Under varje insatsområde följer inriktningsmål.

Övergripande målsättning

Nora kommun ska vara en kommun där alla barn och unga kan nå sin fulla potential och växa upp under trygga och jämlika förhållanden. Därför behöver Nora kommun omsätta principerna och kraven i FN:s konvention om barnets rättigheter i en aktiv handling för att stärka barnens rättigheter i Nora kommun.

Nora kommun ska arbeta systematiskt och barnrättsperspektivet ska genomsyra alla verksamheter samt ge alla barn möjlighet och stöd gällande att utöva sina rättigheter. Strategin är utformad utifrån styrnings- och ledningsperspektiv.

Nora kommuns barnrättsstrategi gäller från antaget datum och följs upp årligen med möjlighet till revidering och ska ses som den första delen i ett långsiktigt arbete.

Inledning

Den 1 januari 2020 (2018:1197) blir barnkonventionen lag i Sverige, vilket innebär att alla barns rättigheter och barns bästa måste beaktas i alla beslut som gäller barn och unga. FN:s konvention om barns rättigheter består av bestämmelser om mänskliga rättigheter berörande barn och unga. Viktiga utgångspunkter i konventionen är att alltid beakta varje barn som enskild individ och att barn och unga ska vara delaktiga i beslut som gäller dem själva. 196 länder har ratificerat FN:s konvention om barns rättigheter och har därmed förbundit sig att följa skrivelsen. Barnkonventionen består av 54 artiklar och de grundläggande artiklarna är artikel 2, artikel 3, artikel 6 samt artikel 12.

Syfte

Nora kommuns barnrättsstrategi syftar till att stärka alla barns rättigheter, både på lång sikt och på kort sikt. Syftet med strategin är även att förbättra barn och ungas levnadsvillkor i praktiken med utgångspunkt i barnkonventionen.

Barnkonventionen

Barnkonventionen innehåller skrivelser om mänskliga rättigheter som gäller för barn och unga. Barnkonventionen antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989. Sverige antog och ratificerade barnkonventionen i september 1990. I juni 2018 beslutade Sveriges riksdag att FN:s konventionen om barnets rättigheter ska inkorporeras i svensk lag från och med den 1 januari 2020 (2018:1197).

Barnkonventionen består av 54 artiklar, 42 artiklar blir lag. De grundläggande artiklarna är artiklarna 2, 3, 6 och 12. Artikel 2 handlar om att alla barn har samma rättigheter och lika värde. Artikel 3, barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn. Artikel 6, alla barn har rätt till liv och utveckling. Artikel 12 handlar om att alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad. Även artikel 4 kommer att beaktas utifrån ett lednings- och styrperspektiv då den innehåller genomförandeåtgärder. Artikeln handlar om att sträva efter att till det yttersta av sina resurser sträva efter att förverkliga barnets sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter.

Bakgrund

Den nationella barnrättsstrategin består av nio principer, vilket utgör utgångspunkt för Nora kommuns strategi för implementering av FN:s konvention om barnets rättigheter.

Den nationella strategin påtalar att all lagstiftning som rör barn och unga ska utformas i överensstämmelse med barnkonventionen. Den nationella strategin, *Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige*, godkändes av riksdagen 2010. Strategin syftar till att vara utgångspunkt för offentliga aktörer på statlig och kommunal nivå som i sina verksamheter ska säkerställa barnets rättigheter.

- All lagstiftning som rör barn ska utformas i överensstämmelse med barnkonvention
- Barnets fysiska och psykiska integritet ska respekteras i alla sammanhang.
- Barn ska ges förutsättningar att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem.
- Barn ska få kunskap om sina rättigheter och vad de innebär i praktiken.
- Föräldrar ska få kunskap om barnets rättigheter och erbjudas stöd i sitt föräldraskap.
- Beslutsfattare och relevanta yrkesgrupper ska ha kunskap om barnets rättigheter och omsätta denna kunskap i berörda verksamheter.
- Aktörer inom olika verksamheter som rör barn ska stärka barnets rättigheter genom samverkan.
- Aktuell kunskap om barns levnadsvillkor ska ligga till grund för beslut och prioriteringar som rör barn.
- Beslut och åtgärder som rör barn ska följas upp och utvärderas utifrån ett barnrättsperspektiv.

Dessa nio principer ligger till grund för Nora kommuns arbete med barnets rättigheter.

Prioriteringar

Med Nora kommuns barnrättsstrategi framhålls inriktning och prioriteringar för hela kommunens arbete med barn och ungas rättigheter. Den övergripande strategin ska utgöra ett stöd för kommunens arbete samt vid implementeringen i det dagliga arbetet. Den övergripande strategin pekar ut

inriktning för politiken samt för verksamheterna och förvaltningen. Inriktningsmålen ska sedan spegla gradvis integrering av barnets rättigheter i ordinarie styr-, lednings- och uppföljningssystem för att arbetet ska bli hållbart och långsiktigt. Strategin ska skapa en tydligare tillämpning av barnrättsarbetet i politiska led samt i varje verksamhet.

För att arbetet med barnets rättigheter ska bli framgångsrikt finns grundförutsättningar som bör genomsyra det vardagliga arbetet. Prioriterat blir då kunskapshöjande insatser gällande barnkonventionen och barnets rättigheter för politiker, chefer, medarbetare men också för föräldrar. Det är även viktigt att barn och unga har kunskap och förståelse för sina rättigheter. En annan viktig prioritering är att utveckla en god samverkan för att kunna uppnå ett hållbart arbete med barn och ungas rättigheter, vilket leder till att barnets rättigheter kan tillgodoses på bästa möjliga sätt. Det är viktigt att samverkan sker både inom och mellan verksamheterna, det för att den bästa kompetensen alltid ska möjliggöras. För att uppmärksamma barnets rättigheter och Nora kommuns strategi är det viktigt att det genomförs strategiska och medvetna kommunikationsinsatser, både internt och externt. Internt är målet att skapa en sammanhållen bild medan det externt handlar om att skapa dialog och påverkningsmöjligheter för invånarna. Prioriteringarna ligger till grund för Nora kommuns övergripande strategi. Det är viktigt att varje verksamhet tar fram egna mätbara aktiviteter och mål för att tydliggöra vad och hur.

Uppföljning och utvärdering

För att säkerställa att arbetet med barnets rättigheter sker på ett kvalitetssäkrat sätt kommer nya rutiner att krävas. Det är viktigt att arbetet följs upp och att det utvärderas. Nya rutiner måste följas upp för att de ska kunna fortgå alternativt vidareutvecklas. Det är också viktigt att utvärdera effekter och för att kunna utvärdera resultaten. Utifrån det resonemanget blir en betydelsefull del att indikatorer behöver utarbetas för strategins inriktningsmål och kommunens övergripande mål.

Begrepp och förklaringar

Barn

Enligt barnkonventionen är ett barn varje människa under 18 år, om inte barnet blir myndigt tidigare enligt den lag som gäller barnet. Detta framgår i artikel 1.

Barnperspektivet

Ett barnperspektiv är när en vuxen uttalar sig eller tar beslut om ett eller flera barn gällande något som berör dem. Det handlar om vuxnas synsätt på barn baserat på kunskap, erfarenhet och attityd.

Barnets perspektiv

Barnets perspektiv handlar om när ett barn får sin röst hörd eller är delaktig i ett beslut som gäller dem.

Barnrättsperspektiv

Barnrättsperspektivet är ett viktigt perspektiv när det kommer till barnets rättigheter. Det handlar om att både den enskilda men också att hela verksamheten arbetar rättighetsbaserat utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter.

Arbetet med barns rättigheter

Insatsområde 1

Barnets rättigheter ska belysas vid politiska beslut med utgångspunkt i prövningar av barnets bästa och barnets rätt till delaktighet. Barn ska ses ur perspektiven medborgare, patienter, besökare, brukare, deltagare och närstående.

Inriktningsmål

- Synliggöra och årligen följa upp kommunens barnrättsarbete utifrån barnkonventionen via kommunens styrmodell.

Insatsområde 2

Alla verksamheter i Nora kommun ska ha kunskap om vilka krav FN:s konvention om barnets rättigheter ställer på respektive verksamhet. Varje verksamhet ska ha ett arbete för att omsätta densamma i verksamhetsplanering och vardagsnära arbetssätt och rutiner.

Inriktningsmål

- Förvaltningen och verksamheter ska tillämpa och bedriva sina verksamheter utifrån barnkonventionens intentioner, med utgångspunkt i de fyra grundprinciperna 2, 3, 6 och 12.

- I nyskrivna och reviderade styrdokument för Nora kommun ska skrivningar ur ett barnrättsperspektiv belysas för gällande verksamhet
-Alla verksamheter ska använda sig av modeller för dialog med barn och ungdomar både ur medborgar- och brukarperspektiv.

- Ur ett barnrättsperspektiv använda aktuell och tillgänglig statistik samt kunskap kring barns livsvillkor i Noras kommun vid större beslut eller strategiska inriktningar.